

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****NURİYE ARPA BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2018/18505

Karar Tarihi : 16/6/2021

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : Engin YILDIRIM

Celal Mümtaz AKINCI

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Raportör : Ayhan KILIÇ

Başvurucu : Nuriye ARPA

Vekili : Av. Aladdin İRAZ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, baraj projesinden etkilenenlere sağlanan konut yardımından *aile olma vasfını* taşımama gerekçesiyle yararlandırılmamanın mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasasını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 13/6/2018 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu 1966 doğumlu olup Batman'ın Hasankeyf ilçesinde ikamet etmektedir. Başvurucu, ailenin tek çocuğu olup bekârdır. Başvurucunun annesi 30/4/2008, babası ise 11/12/2010 tarihinde vefat etmiştir. Başvurucunun yapılı Hasankeyf ilçe merkezinde bir evi bulunmaktadır.

10. Devlet Su İşleri tarafından yapımına başlanan İhsu Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES) Projesi yapılı Hasankeyf ilçe merkezini önemli ölçüde etkilemiştir. Projenin icrası nedeniyle eski Hasankeyf ilçe merkezindeki yerleşimlerin yeni ilçe merkezine nakli yolunda çalışmalar yapılmıştır. Kanun koyucu 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun'un 125. maddesiyle 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanunu'na eklenen geçici 8. maddenin (3) numaralı fıkrası hükmüyle İhsu HES Projesi'nin yapımından etkilenen ailelerin "*Yeni Hasankeyf yerleşim alanına*" nakilleri, hak sahiplikleri ve borçlandırılmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi için Bakanlar Kuruluna yetki tanınmıştır.

11. Bakanlar Kurulu bu yetkisini 20/4/2015 tarihli ve 2015/7590 sayılı kararla kullanmak suretiyle 5/5/2015 tarihli ve 29346 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "*İhsu Barajı ve HES Projesinin Yapımından Etkilenen Ailelerin Yeni Yerleşim Alanına Nakilleri, Hak Sahiplikleri ve Borçlandırılmalarına İlişkin Usul ve Esaslar*" (Usul ve Esaslar) yayımlanmıştır. Söz konusu Bakanlar Kurulu kararının 3. maddesinde hak sahipliğinin koşulları düzenlenmiştir. Bu şartlardan biri de 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinde belirtilen aile vasfını haiz olmaktır. Hak sahipliği şartını taşıyanlara konut veya işyeri verilmektedir. Buna karşılık hak sahipleri, ilk taksiti teslim tarihinden itibaren 60. ayda başlayacak şekilde toplam on beş yılda ve on beş eşit taksit hâlinde faizsiz olarak ödemek üzere borçlandırılmaktadır.

12. Hasankeyf Kaymakamlığı 21/7/2016 tarihinde iskân duyurusu yapmıştır. Başvurucu 4/8/2016 tarihinde standart başvuru formunu doldurarak ilanda belirtilen konutlardan birini seçmek suretiyle sadece mesken için hak sahipliği başvurusu yapmıştır. Başvurucu 1.000 TL peşinatı yatırdığına dair banka dekontunu ve imzaladığı taahhütnameyi de ibraz etmiştir.

13. İnceleme Komisyonu başvurunun *aile vasfını haiz olma* şartını taşımadığına 16/9/2016 tarihinde karar vermiştir. İnceleme Komisyonu 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesine atf yapmıştır. Söz konusu maddenin işlem tarihinde yürürlükte bulunan hâline göre anılan Kanun'un uygulanmasında; (1) karı ile koca, (2) evlenmemiş çocuklar, ana ve baba ile veya bunlardan sağ olanı ile birlikte, (3) evli çocuklar, evli torunlar ile çocuksuz erkek ve kadın dulla başlı başına, (4) anasız ve babasız kardeş çocuklar birlikte ve eşit hisselerle bir aile sayılır.

14. Başvurucu bu kararın gözden geçirilmesi talebiyle 10/10/2016 tarihinde Batman Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne müracaat etmiştir. Başvurucu, anne ve babasını kaybettiğini ve bekâr olduğunu belirtmiştir. Anılan Müdürlük, talebi Mahallî İskân Komisyonuna havale etmiştir. Komisyon 9/11/2016 tarihli kararıyla aynı gerekçeyle talebi reddetmiştir.

15. Başvurucu 20/1/2017 tarihinde söz konusu idari işlemin iptali istemiyle Batman İdare Mahkemesinde (Mahkeme) dava açmıştır. Dava dilekçesinde; bekâr olan başvurunun 30/4/2008 tarihinde annesini, 11/12/2010 tarihinde babasını kaybettiği, diğer tüm şartları

taşıdığı hâlde aile olmadığı gerekçesiyle konut tahsis edilmemesinin hakkaniyete aykırı olduğu belirtilmiştir. Dilekçede, Bakanlar Kurulu kararı ile getirilen evlilik birliği kıstasının hukuka aykırı olduğu ifade edilmiştir.

16. Davalı Hasankeyf Kaymakamlığının Mahkemeye sunduğu cevap dilekçesinde işlemin mevzuata uygun olduğu savunulmuştur.

17. Mahkeme 7/6/2017 tarihinde davayı reddetmiştir. Kararın gerekçesinde, 5543 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesi uyarınca çıkarılan 2015/7590 sayılı ve 2016/8857 sayılı Bakanlar Kurulu kararlarına göre hak sahibi olabilmek için 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinde belirtilen aile vasfını haiz olma şartını sağlamak gerektiği vurgulanmıştır. Hasankeyf Nüfus Müdürlüğünden alınan nüfus kayıt örneğindeki bilgilere göre başvurunun bekâr olduğunun uygulandığı kararda, Bakanlar Kurulu kararında yer alan aile vasfını haiz olma şartını sağlamadığı ifade edilmiştir.

18. Başvurucu bu karara karşı istinaf yoluna müracaat etmiştir. İstinaf dilekçesinde; dava dilekçesindeki iddialara ek olarak başvurunun bir kardeşinin olması hâlinde 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendi kapsamında bu haktan yararlanacağı belirtilmiş, sırf kardeşinin olmaması sebebiyle bu haktan mahrum bırakılmasının eşitlik ilkesi ve mülkiyet hakkını da ihlal ettiği ileri sürülmüştür. Dilekçede, 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinde öngörülen aile olma vasfının Anayasa'ya aykırı olduğu ifade edilmiş ve bunun iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla başvurulması talep edilmiştir. Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi 14/3/2018 tarihli kararıyla istinaf istemini esaslan reddetmiştir. Nihai karar 21/5/2018 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

19. Başvurucu 13/6/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

20. 5543 sayılı Kanun'un 17. maddenin işlem tarihindeki hâli şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında aile bir bütün olarak kabul edilir ve aşağıda sıralananlar aile sayılır.

a) Karı ile koca,

b) Evlenmemiş çocuklar, ana ve baba ile veya bunlardan sağ olantı ile birlikte,

c) Evli çocuklar, evli torunlar ile çocuksuz erkek ve kadın dullar başlı başına,

ç) Anasız ve babasız kardeş çocuklar birlikte ve eşit hisselerle,

bir atle olarak iskân edlirler."

21. 5543 sayılı Kanun'un 17. maddenin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendinin 14/2/2020 tarihli ve 7221 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değişik hâli şöyledir:

"Anasız ve babasız bekâr kardeş çocuklar birlikte ve eşit hisselerle; bekâr kardeşi olmayan ya da tek kalan çocuklar başlı başına,"

22. 7221 sayılı Kanun'un 36. maddesinin gerekçesi şöyledir:

"5543 sayılı İskân Kanununun 17 nci maddesi ile aile bir bütün kabul edilmekte ve bu maddede tanımlananlar aile sayılmaktadır. Buna göre; 'karı ile kocanın', 'evli olan ve evlenmemiş çocukların', 'çocuksuz erkek ve kadın dulların' ve 'anasız ve babasız kardeş çocukların' hak sahipliği konusundaki durumları düzenlenmektedir. Ancak 'anasız, babasız, kardeşsiz ve hiç evlenmemiş bireyler ile kardeşleri evli olan çocukların' aile vasfını haiz olmaları konusunda bir açıklık bulunmaması nedeniyle madde ile; gerekli düzenlemenin yapılması hedeflenmektedir"

23. 6552 sayılı Kanun'un 125. maddesiyle 5543 sayılı Kanun'a eklenen geçici 8. maddenin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

"Batman ili Hasankeyf ilçe merkezinde İltis HES Projesi yapımından etkilenen ailelerin, Yeni Hasankeyf Yerleşim Alanına nakilleri, hak sahiplikleri ve borçlandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir."

24. 20/4/2015 tarihli ve 2015/7590 sayılı Bakanlar Kurulu kararının ekinde yer alan *"Usul ve Esaslar"*ın 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Hak sahibi olabilmek için, 5543 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen aile vasfını haiz olma şartı aranır."

B. Uluslararası Hukuk

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

25. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (Sözleşme) ek 1 No.lu Protokol'ün *"Mülkiyetin korunması"* kenar başlıklı birinci maddesi şöyledir:

"Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir."

"Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkılarının veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka hâle getirmez."

26. Sözleşme'nin 14. maddesi ise şöyledir:

"Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, mülkiyet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır."

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadı

27. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) yerleşik içtihadına göre Sözleşme'nin 14. maddesi, Sözleşme ve eki protokollerde yer alan diğer hak ve özgürlükleri tamamlayıcı bir nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla sadece güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerden yararlanılması bağlamında uygulanan bu hakkın bağımsız bir şekilde uygulanabilmesi ise söz konusu değildir (*Fábian/Macaristan* [BD], B. No: 78117/13, 15/12/2015, § 112; *Rasmussen/Danimarka*, B. No: 8777/79, 28/11/1984, § 29). Zira 14. madde yalnızca Sözleşme'de bulunan hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından yapılan ayrımcılığı yasaklamaktadır (*Gaygusuz/Avustralya*, B. No: 17371/90, 16/9/1996, § 36). Bu sebeple bu hakkın ihlal edildiğine ilişkin şikâyet, Sözleşme'deki hangi hak veya özgürlük bakımından ayrımcılık yapıldığı iddiasını da içermelidir. Ancak başka bir Sözleşme maddesinin ihlal edildiğini iddia ve ispat etmek şart olmayıp başvurudaki uyumsuzluk konusunun Sözleşme'deki diğer maddelerin kapsamında olması gerekli ve yeterlidir (*Rasmussen/Danimarka*, § 29).

28. AİHM'e göre farklı muamele, nesnel ve makul bir gerekçeye sahip olmaması hâlinde ayrımcı olarak nitelendirilir. Diğer bir deyişle meşru bir amaç taşımadığı veya kullanılan araçlarla gerçekleştirilmek istenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmadığı tespit edilen farklı muamele, ayrımcılık oluşturur (*Fabris/Fransa* [BD], B. No: 16574/10, 7/2/2013, § 56).

29. AİHM, taraf devletlerin başka koşullarda benzer durumlar teşkil eden farklılıkların farklı bir muameleyi gerektirip gerektirmediğinin ve ne ölçüde gerektirdiğinin değerlendirmesinde takdir yetkileri bulunduğunu kabul etmektedir. Bu takdir alanının kapsamı koşullara, olayın konusuna ve arka planına göre değişiklik gösterir (*Stummer/Avusturya* [BD], B. No: 37452/02, 7/7/2011, § 88). Özellikle ekonomik ve toplumsal stratejiye ilişkin genel tedbirlerin uygulanması söz konusu olduğunda devletin geniş bir takdir yetkisinin olduğu kabul edilmektedir (*Hämäläinen/Finlandiya*, B. No: 37359/09, 16/7/2014, § 109).

30. AİHM; Sözleşme'nin 14. maddesine ilişkin başvurularda, ölçülülük kriteri çerçevesinde izlendiği iddia edilen amacın önemi, bu amaca özgülünen ayrımcı müdahalenin başvuruçunun mülkiyet hakkına müdahalesinin ağırlığı, ayrımcı müdahalenin amacın gerçekleştirilebilmesi için uygun olup olmadığı, söz konusu amacın izlenebilmesi için ayrımcı müdahalenin yapılmasının zorunlu olup olmadığı, başvuruçunun ayrımcı müdahaleden mağduriyetinin giderilmesi için devlet tarafından önlem alınıp alınmadığı gibi unsurları denetlemektedir. Ayrıca AİHM, meşru bir kamu politikasını destekleyen bir müdahalenin uygulamada kabul edilemez derecede geniş olup olmadığını veya bazı kişilere makul olanın ötesinde veya aşırı bir yük yükleyip yüklenmediğini saptamaya çalışmaktadır (*Inze/Avusturya*, B. No: 8695/79, 28/10/1987, §§ 44, 45; *Thlimmenos/Yunanistan*, B. No: 34369/97, 6/4/2000, § 47; *Guberina/Hırvatistan*, B. No: 23682/13, 22/3/2016, §§ 66-74; *Fábian/Macaristan*, §§ 112-117).

31. AİHM'e göre Sözleşme'nin 14. maddesi bütün muamele farklılıklarını değil yalnızca belirlenebilir nesnel veya kişisel vasıf farklılıklarını ya da biri diğerinden ayrılabilir *statü* farklılıklarını yasaklamaktadır. 14. madde, diğerlerinin yanında cinsiyet, ırk ve mülk de dâhil olmak üzere *statü* oluşturan belirli gerekçeleri saymaktadır. Bununla birlikte Sözleşme'nin 14. maddesinde yer alan listenin bu maddenin lafzında "herhangi başka bir durum" denilmekle sınırlı sayıda olmadığı kabul edilmektedir (*Clift/Birleşik Krallık*, B. No: 7205/07, 13/7/2010, § 55).

32. AİHM diğer statü kavramının geniş bir anlamı olduğunu vurgulamıştır. Buna göre AİHM, öncelikli olarak Sözleşme'nin 14. maddesinde sayılan bazı belirgin örneklerin bireyin doğuştan getirdiği özellikleri olması veya doğaları gereği bireyin kimliği veya kişiliğiyle ilgili olması bakımından (cinsiyet, ırk ve din gibi) "kişisel" olarak değerlendirilebilecek özelliklere ilişkin olmasına rağmen sayılan tüm gerekçelerin bu şekilde nitelendirilemeyeceğini ifade etmiştir. Bu bağlamda AİHM, mülkiyetin içeriğine göre olan farklılıkların da yasaklanmış ayrımcılık gerekçelerinden biri olduğunu değerlendirmektedir (*Clift/Birleşik Krallık*, § 56).

33. AİHM başvurusunun mülkünün tanınmasının Sözleşme'nin 14. maddesinde belirtilen ayrımcılık temellerinden birine dayanılarak tamamen veya kısmen reddedilmesinden dolayı mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak yapılan ayrımcılık yasağı şikâyetiyle ilgili başvurularda mülkün varlığı bağlamında uygulanacak testin ayrımcı uygulamaya olmasaydı başvurusunun ihtilaf konusu ekonomik değere ilişkin olarak ulusal hukukta icra edilebilir bir hakkının bulunup bulunmayacağı olduğunu belirtmektedir (*Fabris/Fransa*, § 52; *Molla Sali/Yunanistan* [BD], B. No: 20452/14, 10/12/2018, § 127).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

34. Mahkemenin 16/6/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

35. Başvurucu; aile efradının çok uzun süreden beri Hasankeyf'te ikamet ettiğini, anne ve babasının ölümünden sonra bekâr olması, kardeşinin de bulunmaması sebebiyle tek başına kaldığını belirtmektedir. Başvurucu 5543 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla getirilen haktan yararlanmak için *aile vasfını haiz olma* şartının kendisi yönünden aranmasının eşitlik ilkesini ve mülkiyet hakkını ihlal ettiğini ileri sürmektedir. Başvurucu bir kardeşinin bulunması hâlinde 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendi uyarınca *hak sahibi olabileceksen kardeşinin olmaması ve bekâr olması* sebebiyle bu imkânı kavuşmadığını vurgulamaktadır. Başvurucu, aynı durumda bulunanlara mülk edinme bakımından farklı muamele edildiğini ve bunun Anayasa'nın 10. ve 35. maddelerini ihlal ettiğini öne sürmektedir.

36. Bakanlık görüşünde, başvurusunun 5543 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla getirilen imkândan yararlanmasını temin eden bir kanun hükmü veya yerleşik bir içtihadın bulunmadığı belirtilmiştir. Bakanlık, Anayasa'nın 41. maddesine dikkat çekmiş ve 5543 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki haktan yararlanmanın aile vasfını haiz olma şartına bağlanmasının kanun koyucunun takdirinde olduğunu ifade etmiştir. Bakanlık son olarak kanun koyucunun sosyal haklarla ilgili olarak geniş bir takdir marjına sahip olduğuna vurgu yapmıştır.

37. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında başvuru formundaki iddialarını tekrarlamıştır.

B. Değerlendirme

38. Anayasa'nın 35. maddesi şöyledir:

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

39. Anayasa'nın 10. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

...

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmelidirler."

40. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun şikâyetinin mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağı kapsamında incelemesi gerektiği değerlendirilmiştir.

1. Uygulanabilirlik Yönünden

a. Genel İlkeler

41. Eşitlik ilkesi hem başı başına bir hak hem de diğer hak ve özgürlüklerden yararlanılmasına hâkim temel bir ilke olarak kabul edilmektedir. Anayasa'nın 10. maddesi eşitlik ilkesinden faydalanacak kişi ve ilkenin kapsamı konusunda bir sınırlama getirmemiştir. Anayasa'nın 11. maddesinde yer alan "*Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallardır.*" hükmü uyarınca Anayasa'nın "*Genel Esaslar*" bölümünde düzenlenen eşitlik ilkesinin sayılan organlar, kuruluşlar ve kişiler açısından da geçerli olduğu açıktır. Bunun yanı sıra Anayasa'nın 10. maddesinin son fıkrasında yer alan "*Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*" hükmü gereğince yasama, yürütme ve yargı organları, idari makamlar eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağına uygun davranmakla yükümlüdür (*Nurcan Yolcu* [GK], B. No: 2013/9880, 11/11/2015, § 35; *Gülbu Özgüler* [GK], B. No: 2013/7979, 11/11/2015, § 42). Nitekim Anayasa'nın 10. maddesine ilişkin Danışma Meclisi gerekçesinde, devletin organları ve idari makamların bütün işlemlerinde insanlar arasında ayırım yapmadan devlet faaliyetini yürütmek zorunda olduğu belirtilmektedir.

42. Anayasa'nın 10. maddesi *ayrımcılık yasağı* biçiminde düzenlenmemiş olsa bile eşitlik ilkesinin anayasal bağlamda her durumda dayanılacak normatif bir değer taşıması nedeniyle ayrımcılık yasağının da etkili bir şekilde hayata geçirilmesi gerekir (AYM, E.1996/15, K.1996/34, 23/9/1996). Başka bir deyişle eşitlik ilkesi somut bir ölçü norm olarak ayrımcılık yasağını da içerir (*Tuğba Arslan* [GK], B. No: 2014/256, 25/6/2014, § 108; *Nurcan Yolcu*, § 30; *Gülbu Özgüler*, § 37).

43. Ayrımcılık yasağı Anayasa'da güvenceye bağlanan hak ve özgürlüklerden yararlanılması bağlamında bir etkiye sahip olduğundan maddi haklardan bağımsız olarak bir

varlığa sahip olmayıp diğer hakların tamamlayıcısı mahiyetindedir. Ayrımcılık yasağının tabik edilmesi diğer hükümlerin ihlal edilmesini zorunlu kılmaya da ihtilaf konusu mesele Anayasa'daki diğer haklardan biri veya birkaçının kapsamına girmedikçe ayrımcılık yasağının uygulanması mümkün değildir.

44. Öte yandan mülkiyet hakkının ihlal edildiğinden şikâyet eden bir kimse, önce böyle bir hakkının var olduğunu kanıtlamak zorundadır. Bu nedenle öncelikle başvuru Anayasa'nın 35. maddesi uyarınca korunmayı gerektiren mülkiyete ilişkin bir menfaate sahip olup olmadığı noktasındaki hukuki durumunun değerlendirilmesi gerekir (*Cemile Üntü*, B. No: 2013/382, 16/4/2013, § 26; *İhsan Vurucuoğlu*, B. No: 2013/539, 16/5/2013, § 31).

45. Mülkiyet hakkı, özel buukta veya idari yargıda kabul edilen mülkiyet hakkı kavramlarından farklı bir anlam ve kapsama sahip olup bu alanlarda kabul edilen mülkiyet hakkı, yasal düzenlemeler ile yargı içtihatlarından bağımsız olarak özerk bir yorum ile ele alınmalıdır (*Hüseyin Remzi Polge*, B. No: 2013/2166, 25/6/2015, § 31). Anayasa'nın 35. maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20). Bu bağlamda mülk olarak değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmayan menkul ve gayrimenkul mallar ile bunların üzerinde tesis edilen sınırlı aynı haklar ve fikri hakların yanı sıra icrası kabil olan her türlü alacak da mülkiyet hakkının kapsamına dâhildir (*Mahmut Duran ve diğerleri*, B. No: 2014/11441, 1/2/2017, § 60).

46. Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkı; mevcut mal, mülk ve varlıkları koruyan bir güvencedir. Bir kişinin hâlihazırda sahibi olmadığı bir mülkün mülkiyetini kazanma hakkı, kişinin bu konudaki menfaati ne kadar güçlü olursa olsun Anayasa'yla korunan mülkiyet kavramı içinde değildir. Bu hususun istisnası olarak belli durumlarda bir *ekonomik değer* veya icrası mümkün bir *alacağı* elde etmeye yönelik *meşru bir beklenti* Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı güvencesinden yararlanabilir (*Kemal Yeler ve Ali Arslan Çelebi*, B. No: 2012/636, 15/4/2014, § 36,37).

47. Son olarak bir kanun hükmünün ya da içtihadın ayrımcılığa yol açtığı iddiasıyla mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiğinden şikâyet edildiği hâllerde mülkün var olup olmadığı değerlendirilirken söz konusu kanun hükmü veya içtihadın mevcut olmaması hâlinde kişinin ihtilaf konusu mülkle ilgili olarak icra edilebilir bir hakkı haiz olup olmayacağına bakılır.

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

48. Başvurucu, İlisu Barajı ve HES Projesi'nin etkilediği kişilere yönelik olarak 5543 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla getirilen konut yardımı imkânından yararlanmak için müracaat etmiş ancak başvuru kanununun 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinde belirtilen *aile vasfını haiz olma* şartını sağlamadığı gerekçesiyle talebi reddedilmiştir. Bu durumda Anayasa Mahkemesinin öncelikle karara bağlaması gereken husus, başvuru kanununun 5543 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesinin (3) numaralı fıkrası bağlamında bir hakka sahip olup olmadığıdır.

49. Başvurucunun eski Hasankeyf ilçe merkezinde bir konutunun bulunduğu açıktır. Ayrıca başvuru kanununun Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenen "*Usul ve Esaslar*"ın 3. maddesindeki *aile vasfını hatz olma* dışındaki diğer şartları taşıdığıyla ilgili olarak bir ihtilaf bulunmamaktadır. Başvurucunun anılan haktan yararlandırılmamasının yegâne nedeni *aile vasfını haiz olma* şartını sağlamamasıdır.

50. Başvurucunun İhsu Barajı ve HES Projesi'nin yapımından etkilenen alanda evinin bulunduğu, 5543 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki imkânın getirilmesinin amacının bu alanda evi bulunanlara yeni Hasankeçy ilç merkezinden konut sağlamak olduğu ve aile vasfını haiz olma dışındaki şartları sağladığı gözetildiğinde Anayasa'nın 35. maddesi kapsamında korunması gereken bir ekonomik menfaatinin var olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

51. Bu durumda başvurucunun Anayasa'nın 35. maddesi kapsamında bir ekonomik menfaatinin bulunduğu tespit edilmiş olması, Anayasa'nın 10. maddesinde güvence altına alınan ayrımcılık yasağı kapsamında inceleme yapılması için yeterli görülmüştür.

2. Kabul Edilebilirlik Yönünden

52. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

3. Esas Yönünden

a. Genel İlkeler

53. Anayasa'nın 10. maddesinde yer verilen eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemler değil hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrımcılık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak kanun karşısında eşitliğin ihlali yasaklanmıştır. Kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez (AYM, E.2009/47, K.2011/51, 17/3/2011).

54. Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesi Sözleşme'nin 14. maddesinde güvence altına alınan ayrımcılık yasağını da kapsayan daha geniş bir anlam ifade etmektedir. Bu sebeple bireysel başvuru bakımından bütün eşitlik ilkesine aykırılık iddialarının incelenmesi mümkün olmayıp yalnızca ortak koruma alanında yer alan ayrımcılık yasağı ile sınırlı olarak değerlendirme yapılabilir (*Reis Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş.* [GK], B. No: 2015/6728, 1/2/2018, § 78).

55. Bireysel başvuru yolunda Anayasa Mahkemesinin Anayasa'nın 10. maddesi kapsamında inceleyebileceği bir meselenin varlığından söz edilebilmesi için aynı veya görevli olarak benzer durumda olan kişilere yönelik olarak farklı muamelelerin varlığı şarttır. Benzer durumun varlığının gösterilmesi şartı kıyaslanan grupların tipatip aynı olmasını gerektirmez.

56. Her farklı muamele otomatik olarak ayrımcılık yasağının ihlali sonucunu doğurmaz. Sadece Anayasa'nın 10. maddesinde sayılan belirlenebilir özellikler temelinde yapılan farklı muamele ve durumlar bu anlamda farklı muamele teşkil edebilir. Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din,

mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." düzenlemesinde yer verilen "dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep" şeklindeki ayrımcılık temellerine -söz konusu unsurların birçok uluslararası düzenlemede de karşılık bulan önemli ayrımcılık temelleri olması nedeniyle- açıkça yer verilmiştir. Bununla birlikte madde metninde yer alan "herkes" ve "benzeri sebepler" ifadeleri ayrımcılığa karşı korunan kişi ve ayrımcılık temelleri açısından sınırlı bir yaklaşımın benimsenmediğini ortaya koymakta olup madde metninde yer alan temeller örnek niteliğindedir (Hüseyin Kesici, B. No: 2013/3440, 20/4/2016, § 56; Reis Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş., § 79).

57. Anayasa Mahkemesi "benzeri nedenler" ifadesinin yorumu bağlamında "...Özgürlüklerle ilgili olarak Anayasada yer alan en önemli kavramlardan birini de yasa önünde eşitlik ilkesi oluşturmaktadır.... eşitlik açısından ayırım yapılmayacak hususlar madde metninde sayılanlarla sınırlı değildir. 'Benzeri sebepler' de ayırım yapılamayacağı esası getirilmek suretiyle ayırım yapılamayacak konular genişletilmiş ve böylece kurula uygulama açısından da açıklık kazandırılmıştır..." diyerek ayrımcılık temellerinin maddede sayılanlarla sınırlı olmadığını açıkça ifade etmiştir (AYM, E.1986/11, K.1986/26, 4/11/1986).

58. Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi Anayasa'da güvence altına alınan hak ve özgürlüklerden yararlanılırken nesnel ve haklı bir neden olmaksızın aynı veya benzer durumda bulunan kişilere farklı muamelede bulunulmasını yasaklamaktadır. Nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10. maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilir.

59. Kuşkusuz benzer durumlara farklı muamelenin haklı bir temelini bulunup bulunmadığının veya farklılığın ne dereceye kadar müstahak olacağının değerlendirilmesinde kamu otoritelerinin belli ölçüde takdir yetkisi bulunmaktadır. Bununla birlikte bu takdir yetkisinin kapsamı somut olayın özelliklerine ve hususiyetle farklı bir şekilde yararlandırılan hakkın niteliğine göre değişebilecektir.

60. Ayrımcılık yasağı kapsamında farklı muamelenin bulunduğunu ispatlama mükellefiyeti başvuru sahibidir. Ne var ki başvuru farklı muamelenin bulunduğunu göstermesi hâlinde bu farklı muamelenin nesnel ve haklı bir temelini bulunduğunu ve seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisinin mevcut olduğunu ispatlama yükümlülüğü kamu otoritelerine ait olur.

b. İnkelerin Olaya Uygulanması

61. Ayrımcılık iddiasının incelenmesinde öncelikle Anayasa'nın 10. maddesi çerçevesinde farklı muamelenin mevcut olup olmadığı tespit edilecek, bu bağlamda aynı ya da benzer durumdaki kişiler arasında mülkiyet hakkına müdahale bakımından farklılık gözetilip gözetilmediği belirlenecektir. Bundan sonra farklı muamelenin objektif ve makul bir temele dayanıp dayanmadığı ve farklı muamelenin orantılı olup olmadığı sorgulanarak sonuca varılacaktır.

i. Benzer Sebepin ve Farklı Muamelenin Tespiti

62. Yukarıda da değinildiği üzere Anayasa Mahkemesi daha önce Anayasa'nın 10. maddesinde sayılan ayrımcılık sebeplerinin cinsiyet, ırk veya din gibi bireylerin doğuştan

taşıdıkları ya da sonradan edindikleri kişisel olarak nitelendirilebilecek sebeplerle sınırlı olmadığını kabul etmiştir. Dolayısıyla bu maddede yer alan *benzer sebepler* kavramı geniş bir anlamı içermekte olup maddede yer alan *"herkes"* ve *"benzeri sebepler"* ifadeleriyle ayrımcılığa karşı korunan kişi ve ayrımcılık temelleri açısından sınırlı bir yaklaşımın benimsenmediği gözetilmelidir (bkz. § 55).

63. İhsu Barajı ve HES Projesi yapılı Hasankeşif ilçe merkezini önemli ölçüde etkilemiş ve ilçenin yeni Hasankeşif yerleşim alanına taşınması için proje ve faaliyetler yürütülmüştür. Kanun koyucu 5543 sayılı Kanun'a eklenen geçici 8. maddenin (3) numaralı fıkrası hükmüyle yapılı Hasankeşif ilçe merkezinin yeni Hasankeşif yerleşim alanına taşınması kapsamında hak sahiplerine birtakım imkânlar sağlanması için Bakanlar Kuruluna yetki tanımıştır. Bakanlar Kurulu 20/4/2015 tarihli kararlar bu yetkisini kullanmış ve hak sahipliğine ilişkin *"Usul ve Esaslar"*ı yayınlamıştır. Bu bağlamda hak sahipliği şartını taşıyanlara konut veya işyeri verilmesi imkânı getirilmiş, buna karşılık hak sahiplerinin ilk taksiti teslim tarihinden itibaren 60. ayda başlayacak şekilde toplam on beş yılda ve on beş eşit taksit hâlinde faizsiz olarak ödemek üzere borçlandırılması öngörülmüştür.

64. Söz konusu Bakanlar Kurulu kararının 3. maddesinde hak sahipliğinin koşulları düzenlenmiştir. Başvurucunun yapılı Hasankeşif ilçe merkezinde konutunun bulunduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan başvurucunun bu koşullardan *aile vasfını haiz olma* dışındakileri taşımadığıyla ilgili olarak kamu otoritelerinin bir iddiası veya tespiti bulunmamaktadır. Bu durumda başvurucunun konut yardımı alma hakkından yararlandırılmamasının yegâne sebebinin *aile vasfını haiz olma* şartını sağlamaması olduğu gözlemlenmektedir.

65. Konut yardımı hakkının amacı yapılı Hasankeşif ilçe merkezinde konutu bulunan ailelerin İhsu Barajı ve HES Projesi sebebiyle mağdur olmalarının önlenmesidir. Kanun koyucu söz konusu hakkı her bir bireye değil aileye tanımıştır. 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesi anılan Kanun'un uygulanmasında aile kavramını tanımlamıştır. Buna göre -17. maddenin işlemin tesis edildiği tarihteki hâline göre- anılan Kanun'un uygulanmasında; (1) karı ile koca, (2) evlenmemiş çocuklar, ana ve baba ile veya bunlardan sağ olanı ile birlikte, (3) evli çocuklar, evli torunlar ile çocuksuz erkek ve kadın dulla başlı başına, (4) anasız ve babasız kardeş çocuklar birlikte ve eşit hisselerle bir aile sayılır.

66. Başvurucunun kamu otoritelerinin konut yardımı hakkının tanınmasında aileyi esas almalarına yönelik bir şikâyeti bulunmamaktadır. Başvurucunun şikâyeti aile tanımına yöneliktir. Başvurucu yetim çocuklardan evli olanlar, çocuksuz olarak dul olanlar ile kardeşi olanlar bu haktan yararlanabilmekteyken kendisinin tek çocuk olması ve evli olmaması sebebiyle bundan yararlanamamasından şikâyet etmektedir. Gerçekten Kanun'un 17. maddesi anne ve babası ölmüş çocuklardan evli olanları, dul kalanları ve tek çocuk olmayanları (kardeşi olanları) Kanun'un uygulanması bağlamında aile kavramının içinde addederken tek çocuk olup hiç evlenmemiş olanları aile kavramının kapsamı dışında bırakmıştır. Bu durumda anne ve babası ölmüş ancak evli olan ya da çocuksuz olarak dul kalan veyahut bekâr olup en az iki kardeş olan çocuklar konut yardımından yararlanabilmekte, buna karşılık kardeşi olmayan ve bekâr olan çocuklar bundan mahrum kalmaktadır. Dolayısıyla konut yardımı hakkından yararlanılmasında *benzer durumda* olan yetim çocuklar arasında tek çocuk olup olmama ve evlenmiş olup olmama temelinde farklı muamele yapıldığı açıktır.

İİ. Nesnel ve Haklı Bir Sebebin Varlığı

67. Soinut olaydaki farklı muamele 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinde yer alan aile tanımından kaynaklanmaktadır. 5543 sayılı Kanun'a ilişkin yasama belgelerine

bakıldığında bu farklı muamelenin sebebine ilişkin olarak bir açıklamanın bulunmadığı görülmektedir. Ayrıca gerek idarenin işleminde gerekse derece mahkemelerinin kararlarında farklı muamelenin sebebine dair bir bilgiye yer verilmediği gözlemlenmektedir.

68. Nitekim 5543 sayılı Kanun'un 17. maddenin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendi 7221 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değiştirilmiş ve bendin yeni hâlinde yer alan "*bekâr kardeşi olmayan ya da tek kalan çocuklar başlı başına*" ibaresiyle başvuru durumundaki gibi bekâr kardeşi olmayan ve tek çocuk kalan yetimlerin de aile sayılmasının dolayısıyla konut yardımı hakkından yararlanmalarının önü açılmıştır. Böylece yetim çocuklar arasındaki farklı muamele ortadan kaldırılmıştır. 7221 sayılı Kanun'la yapılan değişikliğin gerekçesinde de "*anasız, babasız, kardeşsiz ve hiç evlenmemiş bireyler ile kardeşleri evli olan çocukların*" aile vasfını haiz olmalarının sağlanmasının amaçlandığı belirtilmiştir. Dolayısıyla yetim çocuklar arasında tek çocuk olup olmama ve evlenmiş olup olmama temelinde yapılan farklı muamelenin nesnel ve haklı bir sebebinin bulunmadığı kanun koyucu tarafından da kabul edilmiş olmaktadır.

III. Sonuç

69. Bu durumda başvuru Kanun'un geçici 8. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla getirilen konut yardımı hakkından yararlanılması bakımından maruz bırakıldığı farklı muamelenin nesnel ve haklı bir temelini bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır. Farklı muamelenin haklı bir sebebinin bulunmadığı sonucuna ulaşıldığından orantılılık yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

70. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak Anayasa'nın 10. maddesinde güvence altına alınan ayrımcılık yasasının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

4. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

71. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvuru hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçların ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehtine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçların ortadan kaldıracağı şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

72. Başvuru, ihlalin tespiti ve yargılamanın yenilenmesine karar verilmesi ile 200.000 TL maddi, 200.000 TL manevi tazminata hükmedilmesi talebinde bulunmuştur.

73. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel

ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aliğül Alkaya ve diğerleri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

74. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

75. İncelenen başvuruda başvurucunun konut yardımı hakkından yararlanması bakımından benzer durumda olanlara nazaran maruz bırakıldığı farklı muamelelerin nesnel ve haklı bir temelinin bulunmaması sebebiyle mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır. İhlalin 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan aile kavramı tanımından kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Ancak söz konusu madde 7221 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değiştirilmiş ve gelecek dönemlerde benzer ihlallerin ortaya çıkması önlenmiştir.

76. Bununla birlikte 5543 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklik başvurucunun bireysel mağduriyetini gidermemektedir. Başvurucunun mağduriyetinin giderilmesini sağlayacak araç yeniden yargılamaya hükmedilmesidir. Somut olayda ihlal mahkeme kararından kaynaklanmasa bile ihlalin kaynağı olan kanun hükmünün değiştirildiği gözetildiğinde yeniden yargılama yapılmasına hukuki yarar bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere *Batman İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.*

77. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılamanın yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

78. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 294,70 TL harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak Anayasa'nın 10. maddesinde güvence alınan ayrımcılık yasağının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere *Batman İdare Mahkemesine (E.2017/115, K.2017/812) GÖNDERİLMESİNE,*

D. Başvurucunun tazminat talebinin REDDİNE,

E. 294,70 TL harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 16/6/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Rıdvan GÖLEÇ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU